

Det var med intresse jag tog del av Nathan Shachars genmäle på min krönika om asperger, ADHD och ADD eftersom det är bland annat honom jag avser med min formulering "slarviga krönikörer". Nathan Shachar har i DN 2012 skrivit om sin syn på "psykiatriska modelärer" i allmänhet och den "humbug" han kallar ADHD och ADD i synnerhet. Hans krönika finns att läsa på dn.se. Lägg märke till rättelserna på slutet. Nathan Shachars text i Corren innehåller sekterismens många kännetecken av konspiratorisk misstänksamhet, svepande generaliseringar, ensidiga faktaval men framför allt iveren att framföra sin tes på bekostnad av andra människors integritet och värdighet.

För att visa att Nathan inte är ensam i sin kritik mot ADHD hänvisar han till Irving Kirsch; en författare som kritiserar de rådande idéerna om hur diagnosen depression uppstår och ska behandlas. Depression är inte ADHD, och det är inte samma läkemedel som används i behandlingen.

Jag har skrivit om asperger, ADHD och ADD. I sitt svar talar Nathan Shachar enbart om ADHD. Men jag måste utgå ifrån att han på samma sätt förkastar övriga neuropsykiatriska diagnoser i logikens namn. En känsla jag får är att Nathan Shachar blir som mest kritisk då han möter neuropsykiatriska och psykiatriska diagnoser där det finns en medicinsk behandling att tillgå, eftersom han anser att läkemedelbolagen är de som styr utvecklingen. Därmed stigmatiserar han ytterligare den människa som behandlas medicinskt för sitt neuropsykiatriska funktionshinder eller sin psykiska sjukdom.

Nathan Shachar kräver att psykiatri ska bygga på samma hårda vetenskapliga data som biomedicin och neurologin presenterar. Psykologi är inte fysik; bristningsgränsen för en människa kan inte fastställas på samma sätt som bristningsgränsen för ett byggnadsmaterial och hur mycket uppmärksamhets- och koncentrationssvårigheter en vuxen människa eller ett barn kan ha innan det gör skolgång, arbete och vardagslivet ohållbart är också högst individuellt.

Det är därför diagnoserna diskuteras fram. Psykologer, psykiatriker och terapeuter försöker komma fram till vart gränsen i sanden ska dras för när "vanliga" svårigheter ska anses ohållbara och behöver stödinsatser. Överdiagnostisering är ett problem, men underdiagnostisering kan vara lika farligt.

Nathan Shachar menar således att ADHD och asperger inte är riktiga diagnoser eftersom den fastställs genom beskrivning av symtom. Men detta gäller så gott som alla

neuropsykiatriska funktionshinder och psykiska sjukdomar. Om ADHD och asperger inte finns på grund av hur diagnosen fastställs så finns inte heller ångestsjukdomar, depression, tvångssyndrom, fobier eller personlighetsstörningar. Det faller på sin orimlighet.

Nathan Shachar ser konspirationen hos läkemedelsbolagen. Men neuropsykiatriska diagnoser handlar om så mycket mer än medicin och vid t ex aspergers syndrom är den inte ens aktuell. Det handlar inte bara om barn, där man alltid bör vara försiktig med mediciner. I Östergötland är gruppen vuxna människor som diagnosticeras för ADHD stor. Nästan viktigare är frågan om kognitiv beteendeterapi, goda copingstrategier och anpassning och stöd i skola, hemmet och på arbetsplatsen för att få rimliga möjligheter leva ett liv på samma villkor som andra. Framför allt handlar det om respekten för att vi är olika och insikten att många av oss bär på funktionshinder som asperger, ADHD och ADD, som i olika grad ställer oss utanför samhället och lämnar efter sig en känsla av skam och främlingskap. Jag tror tyvärr att Nathan Shachar förstärker den känslan med sitt skrivande. Läkemedelsbolagen bryr sig nog inte. Men de som fått en neuropsykiatrisk diagnos far illa.

Jakob Carlander

PS

Den som vill se ett exempel på betydelsen av en diagnos av ADHD kan se Arga doktorn från 19 september på SVT Play.